2870

Redacția și administrația :
Calea Victoriei nr. 133, et. 2
70179 București
Cont de virament :
45.10.50/1106
Banca Comercială Română
S.M.B.
Telefon : 50.41.25
Fax : 50.64.44

Dreptatea

ORGAN AL PARTIDULUI NAȚIONAL ȚĂRĂNESC CREȘTIN DEMOCRAT

ANUL XXIV
(Seria a IV-a nr. 530)
JOI
13 februarie 1992
4 pagini — 10 lei

TĂCEREA dinaintea furtunii?

După ce, cu obișnuita-i cuviință, Frontul, prin port-parlor său îndrituit a vestit că va ciștiga alegerile locale cu un procentaj între 45—65 la sută, cel de al doilea comunicat din aceeași sorginte rezervă respectivei formațiuni politice dreptul de a contesta validitatea alegerilor la oricare centru de votare unde se vor fi constatat nereguli. Ba chiar aduce la cunoștință că într-un ces cu hîrtii dintr-un asemenea centru s-au găsit vreo cincizeci de buletine de voturi ale Frontului. Aceasta, firește, ca un prim exemplu...

Totul s-a schimbat, prin urmare, există posibilitatea, unică în lume, ca formațiunea guvernamentală să fi fost trasă pe șfoară, ca opoziția să fi falsificat alegerile! Ce altă explicație s-ar mai putea găsi unei nete înfrîngeri electorale în perspectivă? Cum a făcut mîrlul de-a șterpelit apa din iazul competitor, din susul apei? Nu se știe, dar precauția a fost luată. De acum încolo, una din două: sau, la cărțile unei pasionate numărători a voturilor în cămări închise și la adăpost de orice indiscreție va rezulta pronosticul inițial, sau a intervenit trauda, și atunci alegerile nu sînt valabile! Sau alegătorii își vor fi dat votul Frontului la același procentaj ca la 20 mai, sau alegerile vor fi contestate. O a treia cale nu pare a exista, odată ce în mentalitatea FSN părăsirea Puterii este o imposibilitate fizică, o eresie echivalînd cu un dezastru natural. Împrejurarea că par și simplu o țară întreagă s-ar fi săturat de bîneîacerile guvernării neocomuniste nu poate fi luată în calcul, nici măcar ca o eventualitate! Puterea este o moșie care nu poate fi alienată — chiar dacă lucrul acesta nu figurează în Constituție!

Dureroasa, penibila cale a adevărului nu poate fi acceptată și urmată de către adepții cîștigului garantat și al impunității perene. La capătul unui scenariu care a dus România la sapă de lemn și nomenclatura în fruntea bucatelor, un alt scenariu ar trebui să urmeze, exorcizînd aspra realitate a trezirii maselor, asigurînd încă o haleă de timp celor așezați pe cîte șapte perne...

Înțelegem, în aceste ceasuri de așteptare a rezultatelor, lipsa oricărui entuziasm al Puterii în fixarea datei alegerilor legislative, teama unor factori informați, dintre care unii situați chiar pe muchia piramidei, că aceste alegeri vor fi aminate din primăvară în toamnă și tot mai departe, pe aripile timpului, către eternitate. Cu cîteva luni în urmă, dl. Roman sconta pe un miracol, înainte de a fi trimis frumușel la plimbare de către factori mai puțin încrezători în minuni. O minune asemănătoare așteaptă, pe semne, în aceste ore posterioare votării, eșaloanele Puterii, pe măsură ce iau cunoștință de verdictul popular. Polița pe care o trag exponenții Frontului Salvării Naționale asupra unor nedreptăți electorale care i-ar fi lovit este cel mult o glumă proastă. Dar și un îngrijorător simptom a ceea ce ar putea surveni în urma unei hecatombe electorale frontiste. Oricum, la balotaj, rîndurile se vor strînge și acele finale a înțelegeri și aranjamente prin care FSN-ul își va juca ultima carte, vor lămuri definitiv fondul chestiunii. Dacă mai era nevoie...

Ceasurile trec greu, ca înaintea furtunii. Poate că norii se vor risipi fără grindină. Sînt, și așa, destule necazuri, dintre cei care nu s-au prezentat la vot, nu puțini vor fi fost subalimentați. Dar și aceștia sînt în așteptarea rezultatelor în alegeri.

Pînă atunci, scumpi prieteni, țineți-vă bine sub cheie cosurile de hîrtii!

BARBU CIOCULESCU

Internaționalizarea procesului comunismului din România

Uniunea Internațională a Foștilor Deținuți Politici Anticomuniști anunță că organizațiile membre din Lituania și Polonia și-au manifestat dorința de a sprijini demersurile care se fac în România pentru declanșarea procesului comunismului. Inițiat în urmă cu aproape jumătate de an, la 2 septembrie 1991, de Asociația Foștilor Deținuți Politici din România printr-un denunț penal înaintat Procuraturii Generale, procesul comunismului românesc a fost mereu și pe diverse căi amînat. În legătură cu sprijinul oferit de lituanieni și polonezi, Uniunea Internațională a Foștilor Deținuți Politici Anticomuniști va da un comunicat în care va face precizările necesare.

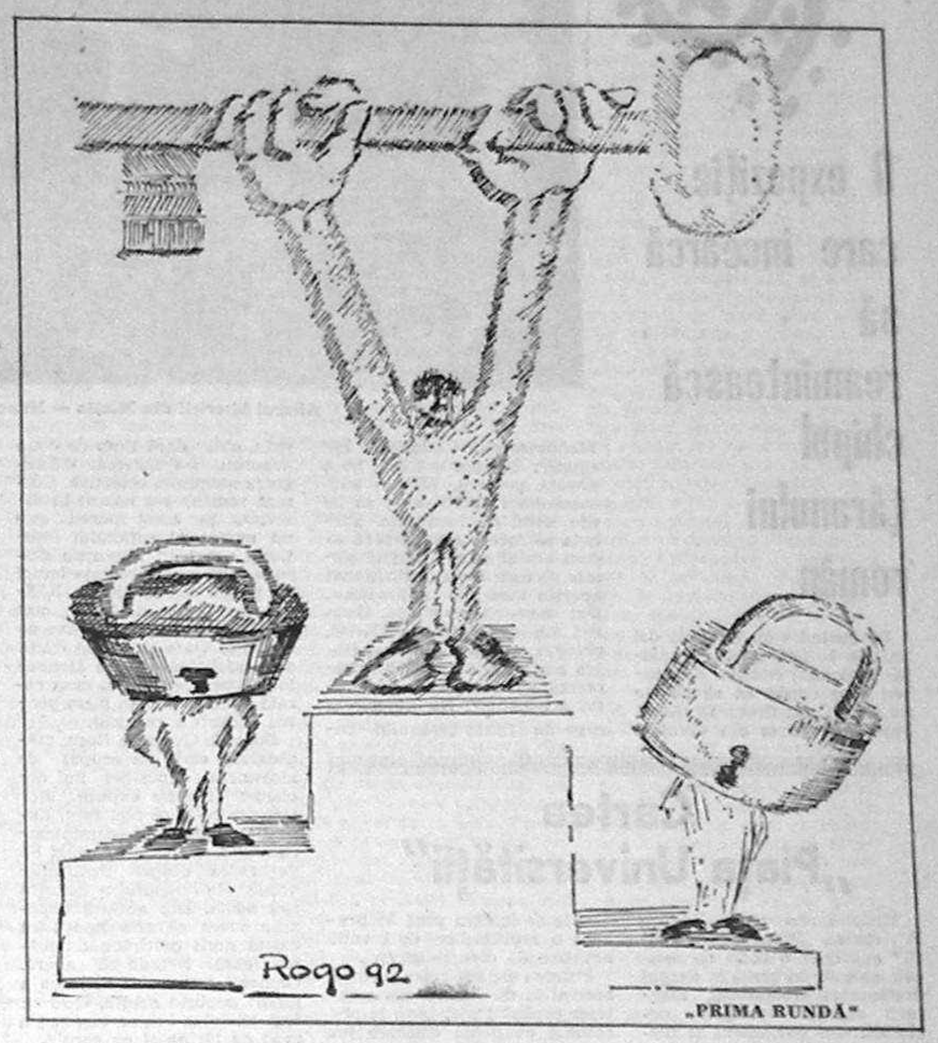
A.M. PRESS

Întrunire națională a tinerilor național-țărăniști

Conferința Națională a organizației de tineret a PNȚCD va avea loc la București, cu începere de vineri, 14 februarie 1992, ora 14, în sala mare a Centrului internațional de presă din str. Batiștei. Alături de tinerii delegați din țară, la conferință vor participa reprezentanți ai organizațiilor de tineret ale altor partide, în calitate de invitați. De asemenea, vor fi prezenți oaspeți din străinătate, din partea organizațiilor de tineret ale unor partide creștin-democrate.

Această conferință națională va lua în discuție și va definitiva statutul organizației de tineret a PNȚCD și va alege noul comitet director. Lucrările se vor încheia duminică, 16 februarie 1992, cînd va avea loc o conferință de presă.

A.M. PRESS

„PRIMA RUNDĂ"

Comandamentul principal este menținerea solidarității opoziției în alegerile legislative

— Conferință de presă a Convenției Democratice —

„În sfîrșit, lumea românească a început să se trezească. Sigur că la aceasta n-am contribuit noi, cu propaganda noastră, fiindcă n-am fost în măsură să ne propagăm nici doctrina, nici obiectivele, nici alternativa noastră din lipsă de mijloace materiale, de mijloace de transport și din cauza cenzurii administrative exercitate de puterea politică. Propaganda în favoarea noastră a făcut-o incapacitatea totală a guvernanților, eșecul fără putință de contestare prin care s-au terminat aceste guvernări. Cred că ziua de 9 februarie marchează un început de reviriment. Opinia publică, mai mult datorită intuiției decît propagandei, va ști să reflecteze pe viitor asupra direcției pe care să ne îndreptăm. Sîntem foarte mulțumiți de rezultatele alegerilor, după o propagandă electorală nulă. Mulți dintre dvs. ați putut verifica : nicăieri nu ne-am putut desfășura propaganda, nu am putut să arătăm care este alternativa Convenției Democratice.

Comandamentul principal al momentului de față este menținerea solidarității opoziției în lupta pentru asigurarea prioritații în alegerile legislative, după formula pe care am adoptat-o cu toții: «Numai împreună vom cîștiga!» Sîntem deci hotărîți să continuăm împreună, să oferim opiniei publice românești o alternativă viabilă pentru a depăși impasul economic, moral și politic prin care trece țara. Singura soluție salvatoare este, cred, Convenția Democratică".

Aceasta este declarația pe care dl. CORNELIU COPOSU a rostit-o în deschiderea conferinței de presă a Convenției, conferință desfășurată marți, 11 februarie, la sediul Partidului Social-Democrat Român. A fost urmat la cuvînt de ceilalți reprezentanți ai partidelor ce alcătuiesc Convenția Democratică, virtuală cîștigătoare a alegerilor locale. Toți au afirmat că această victorie se datorează ideii de unitate a opoziției

(A.G.)

(Continuare în pag. 3)

Rezultatul recensămîntului populației și locuințelor

MOTTO : În zilele acelea, ieșit-a poruncă de la Cesarul August, ca să se înscrie toată lumea. Deci, toți mergeau ca să se înscrie fiecare în cetatea sa de obște".

Luca 2/1 ; 2

Despre virtuțile recensămîntului populației și locuințelor s-au spus și s-au scris multe. Au luat cuvîntul prin mijloacele de informare ale audiovizualului : primul ministru, specialiștii de la centrul de statistică, cetățeni, politicieni, în fine, o grămadă de oameni, cu scopul de a face cunoscută această acțiune calificată „științifică", dar, după cum s-a recunoscut, avînd și implicații politice, speculate de unele cercuri cu malițiozitate.

Pentru a se putea interpreta rezultatele, considerăm necesară o privire retrospectivă asupra organizării și desfășurării activității în perioada culegerii datelor pe teren pentru întocmirea documentației primare. Astfel, vom avea posibilitatea de a ne face o imagine asupra materialului care se prelucrează pentru obținerea rezultatelor finale. Aceasta, pentru a informa exhaustiv și obiectiv populația care a făcut obiectul și trebuie să fie beneficiarul lucrării.

ORGANIZAREA s-a efectuat, după cum au afirmat prin intermediul TV conducătorii de la centrul național de statistică, după călătorii în străinătate și consultări cu specialiștii de peste hotare, deși este cunoscut că țara noastră dispune de un număr mare de specialiști în acest domeniu, ca și de o experiență bogată, suficientă pentru a fi asigurat un succes fără echivoc.

În „Manualul recenzorului", material de instructaj, se prezintă un calendar al desfășurării lucrărilor din care reiese că în intervalul 18.12.1991—23.01.1992, pe timp de o lună, un recenzor a avut în centrul preocupărilor sale numai această activitate, cu momente de maximă solicitare de la 7 la 14.01.1992, în timpul activității de teren, cînd s-a lucrat 12 ore pe zi.

După gîndirea comisiei centrale, personalul de bază chemat să execute lucrarea au fost profesorii din învățămînt.

Recenzor șef,
Profesor MIHAI POPESCU

(Continuare în pag. a 4-a)

Șeful unei secții de votare încalcă legea

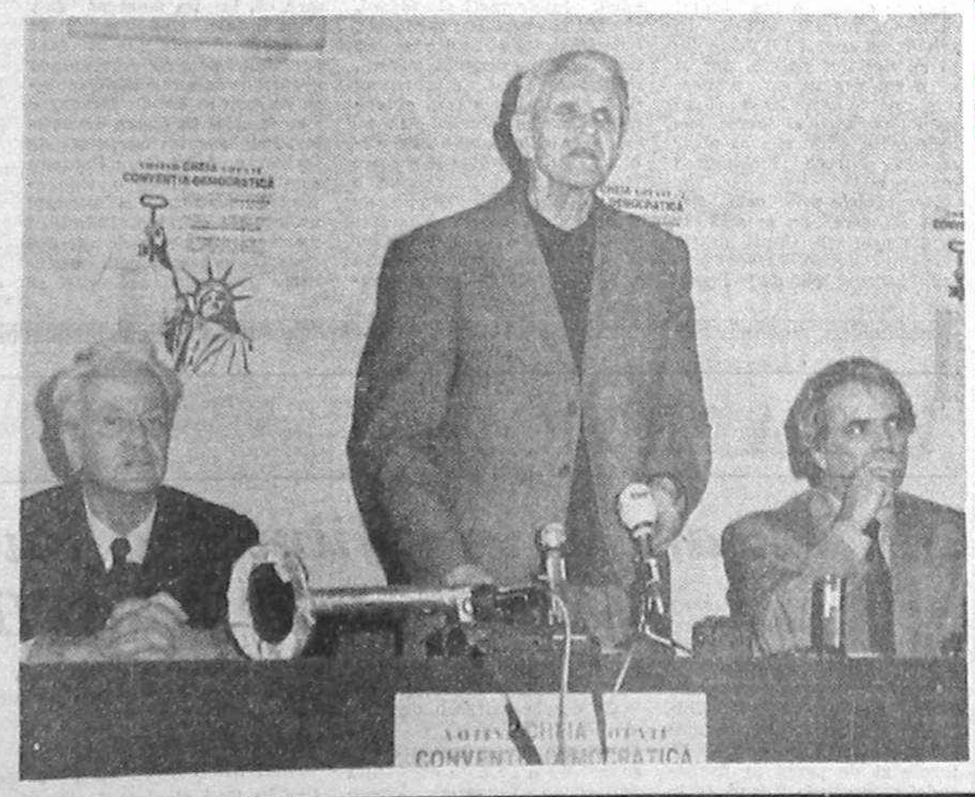
Despre domnul Subțirelu Eugen, „jurist-expert", „apolitic" cu insigna FSN agățată pe piept și președintele secției de votare nr. 49 din sectorul 1, am mai fost nevoiți să scriem, în numărul nostru de marți, 11 februarie. Foarte arogant, amenințînd ziariștii cu arestarea, domnul Subțirelu îl regreta și pe Ceaușescu !

Dar, iată, o nouă sesizare împotriva domnului „jurist-expert". Tot pe 9 februarie, în jurul orei 19,50, domnul Nicolae Macovei, candidat al Convenției Democratice, a observat unele nereguli la secția nr. 49 : se vota în afara cabinei, intrau cîte două persoane în cabina de vot (fără aprobarea comisiei) și, în repetate rînduri, unii cetățeni introduceau cîte două plicuri în urnă. Imediat, domnul Macovei i-a atras atenția d-lui Subțirelu asupra acestor ilegalități. Dl. Subțirelu a zîmbit frumos (știm noi precum cine), răspunzînd că nu-l interesează și că nu știe cine a permis alegătorilor să ia cîte două buletine de vot.

Normal, domnul Macovei a întocmit un proces-verbal de constatare, relatînd chiar un caz concret : cel al domnului Petre Crețu care a votat și pentru soția sa, neprezentă în secție. Procesul-verbal a fost semnat de : Nicolae Macovei și Mihai Donos — candidați CD, Ruxandra Rădulescu-Găbudoianu — observator „Pro-Democrația" și de Angela Nicoară, vicepreședinta comisiei. Cum era de așteptat, dl. Subțirelu, președintele secției nr. 49, a refuzat să semneze. A fost făcută și o „întîmpinare" către Biroul Electoral Central în care se sesizau cele constatate.

Sperăm să se aplice, conform legii, sancțiunile de rigoare împotriva dl. Eugen Subțirelu — „apolitic — FSN".

ROMULUS CRISTEA

Cum observă uneori observatorii străini

În periplul giurgiuvean pe care l-am făcut în ziua alegerilor, ne-am întîlnit la secția de votare nr. 2 din Ghimpați cu echipa de observatori de la organizațiile americane I.R.I. și N.D.I.

Curioși să confruntăm constatările lor cu propriile noastre observații, ne îndreptăm spre elegantul microbuz alb în jurul căruia sătenii se adunaseră ca la urs. În sala de votare, goală de alegători pentru a nu deranja în vreun fel contactul dintre cele două civilizații democratice, ne-a fost dat să asistăm la o prelegere despre legea electorală ținută de președintele comisiei de votare. Dînsul, superior, le explica oaspeților americani cu cîtă rigoare se aplică în Ghimpați pomenita lege și cum actul electoral însuși reprezintă „o lecție practică de învățare din mers a democrației".

Docili ca niște elevi în băncile lor, observatorii americani încuviințează după fiecare frază a profesorului (președintele comisiei este profesor de istorie), satisfăcuți de facilitățile pe care le vor avea la întocmirea raportului. Urmează apoi întrebările din partea oaspeților, dintre care le amintim pe cele mai „incomode": „cîți alegători sînt în comu-

ADRIAN PĂTRUȘCA

(Continuare în pag. a 3-a)

• ALEGERI LOCALE • ALEGERI LOCALE • ALEGERI LOCALE •

TIMPUL LUCREAZĂ PENTRU F.S.N.

Prelungirea duratei de numărare a voturilor avantajează candidații Frontului Salvării Naționale. În sectorul 3 al Capitalei, de pildă, de la introducerea în calculator a primelor rezultate, pe baza proceselor verbale necorectate, și pînă în prezent, procentul de voturi pentru candidații Convenției Democratice a scăzut constant, în timp ce procentul Frontului a urcat constant. Observația, făcută inițial de un observator independent, a fost întregită cu noi informații în acest sens. Chiar dacă această evoluție cifrică nu este alarmantă, ea parcurgînd o grilă de circa cinci procente, unidirecționalitatea ei dă de gîndit. „Dacă această corectare a rapoartelor va continua — a fost de părere același observator — și rezultatele votării nu vor fi comunicate mai repede, nu este exclusă o inversare de forțe în cîteva zile, menținînd această aproape insesizabilă evoluție".

A.M. PRESS

SANCȚIUNE SEVERĂ PENTRU FRAUDĂ ELECTORALĂ

Conform unui comunicat semnat de domnul George Navon, secretar al Comitetului executiv național al PAC, președintele filialei Constanța a partidului, Dan Iordache a fost înlăturat din funcție și exclus totodată din rîndurile membrilor acestuia. Sancțiunea, aplicată sub titlu de urgență, a fost decisă în urma constatării că Dan Iordache a făcut o tentativă de fraudă electorală (a încercat să voteze dublu sau triplu). Întrebat de corespondentul A.M. PRESS din Constanța dacă măsura nu este prea dură, un membru al conducerii locale PAC a declarat : „Tentativa lui Dan Iordache este o dezertare de la principiile democratice ale Partidului Alianței Civice și nu putem tolera în mijlocul nostru oameni cu astfel de atitudini".

A.M. PRESS

CONVENȚIA DEMOCRATICĂ PE PRIMUL LOC

SIBIU

Din cei 12 candidați la funcția de primar, nici unul nu a reușit să întrunească minim de voturi cerute de lege. Dl. Șerban Sorin Constantin (Convenția Democratică) a obținut 40,78 la sută din voturi, iar domnul Trifu Petru (reprezentant al F.S.N.) — 28,53 la sută.

Așadar, peste două săptămîni, electoratul din Sibiu va fi chemat din nou la urne pentru alegerea primarului dintre cei doi clasați.

DEVA ȘI HUNEDOARA

În toate municipiile și orașele din județul Hunedoara se va desfășura al doilea tur de scrutin pentru alegerea primarilor. La Deva, primul tur s-a încheiat cu avantajul candidatului Convenției Democratice care a acumulat 15 000 de voturi față de 1 000 ale candidatului Frontului Salvării Naționale. De altfel, în orașul reședință de județ Convenția Democratică a depășit F.S.N. și în alegerile de consilieri municipali.

În municipiul Hunedoara, la al doilea tur de scrutin lupta se va da între candidatul Convenției Democratice și cel al F.S.N., reprezentantul Frontului avînd aici un ușor avantaj.

IAȘI

Marți seară, la sediul organizației din Iași a Partidului Național Liberal, a avut loc o conferință de presă, organizată de Convenția Democratică.

Au participat candidatul Convenției Democratice la postul de primar al municipiului Iași, domnul Mandache Leucov, care a întrunit 40,20 la sută din sufragiile electoratului la 9 februarie, urmînd să participe la un al doilea tur de scrutin.

La aproape 48 de ore de la scrutin:

Comisia electorală centrală nu poate comunica rezultatele

Membrii comisiei, ziariștii români și cei străini acreditați la alegeri așteaptă datele din județe, date care sosesc din cu totul alte surse, cei mai operativi dovedindu-se a fi corespondenții Rompres, și ai radioului din capitalele de județ. Din aceste relatări reiese că absenteismul de la urne a înregistrat cifre deosebit de mari într-un mare număr de județe și municipii (procentul votanților oscilînd între 50—57 la sută). Doar în cîteva județe din centrul Transilvaniei, în Argeș și Olt procentul celor care s-au prezentat la urne a depășit 70—75 la sută.

Analizînd rezultatele, pînă în prezent se detașează clar faptul că în foarte multe circumscripții electorale (peste 70 la sută) nici unul din candidații la funcțiile de primar de comune, orașe și municipii nu a întrunit majoritatea calificată cerută de legea electorală (50 la sută plus 1), ceea ce face necesar un al doilea tur de scrutin, în care se vor înfrunta primii doi candidați mai bine plasați.

A doua concluzie care se poate desprinde din datele cunoscute pînă la această oră este ascensiunea forțelor de opoziție, în special a Convenției Democratice, care a obținut numeroase posturi de primari și consilieri locali, iar acolo unde nu s-a realizat majoritatea cerută, a reușit să stopeze pe reprezentanții FSN în drum spre cucerirea primăriilor, obligînd la o a doua confruntare.

Aici, la Comisia Electorală, se constată, de asemenea, că FSN rămîne încă într-o serie de județe o forță importantă care a obținut atît posturi de primari, cît și majoritatea în numeroase consilii comunale, orășenești și municipale. Este vorba, mai ales, de unele județe din Moldova și Oltenia, unde poziția FSN, deși erodată de doi ani de guvernare păguboasă, și-a menținut o importanță care nu este de neglijat.

Un fapt, de asemenea de remarcat, este și ascensiunea PDAR (mai ales în Cîmpia Dunării), a PUNR în 2—3 județe transilvane și în București și a PNL-AT.

Observatorii nu exclud posibilitatea ca în turul al doilea al scrutinului să asistăm la unele mariaje care să schimbe actuala orientare spre opoziție a electoratului. Este posibil ca FSN și PUNR să-și dea mîna în Transilvania pentru a scoate din cursă candidații Convenției Democratice și UDMR sau să asistăm în București la unele alianțe FSN-PDAR-PUNR-România Mare, care să-l elimine pe contracandidatul Convenției.

Prelungirea scrutinului administrativ cu un nou tur menține un interes sporit în rîndul opiniei publice românești și a cercurilor politice interne și externe, confruntarea fiind privită ca o posibilitate de a înlătura menținerea puterii de către un singur partid, dar și o deschidere largă spre o reală democrație în România.

(Rompres)

COORDONATE SPIRITUALE

O expoziție care încearcă să reamintească chipul țăranului român

MUZEUL TARANULUI ROMAN

Altarul bisericii din Mintia — Hunedoara

De curînd s-au împlinit doi ani de la înființarea Muzeului Țăranului Român. Un muzeu care există ca să nu ne fie rușine mai tîrziu. Dl. Radu Popa face parte din Comisia Monumentelor Istorice. Îmi spune : „Acum doi ani, pe o gheață grozavă, băteam anticamerele C.P.U.N.-ului, să ne dea actul de identitate. Trebuia să facem ceva și pînă acum am și reușit. Inițial piesele pe care le-am achiziționat aparțin locurilor strămoșești. Dar memoria se stinge. Biserici din secolul al XIX-lea, precum cele din Mintia și Bejan sînt uitate, părăsite, date pierzaniei. Recurgem la soluția achizițiilor. Nu ne putem rupe de ființa țăranului român, chiar dacă timp de două generații s-a încercat distrugerea memoriei colective. Cultura română s-a născut în biserică. Iar acest muzeu este un muzeu al sufletului nației noastre". Expoziția slujește două idei : credința (truci de piatră din secolul al XIX-lea din Tebea, piese de cult din Mintia și Bejan, icoane pe sticlă) și viața obișnuită trăită ca o sărbătoare (casa țăranului, camera cu vatră, casa curată pentru oaspeți, piese pentru industria casnică).

Doamna Georgeta Rosu, muzeografa care s-a ocupat de alcătuirea expoziției îmi declară : „Piesele expuse aici sînt din ce în ce mai rare. Expoziția încearcă să reamintească chipul țăranului român. Să vorbească despre instituțiile vitale ale satului : biserica sau năsia. Din această expoziție vrem să afle lumea că există mult patrimoniu nebănuit care trebuie să apară. Oamenii trebuie să vadă ce a gîndit poporul acesta, care a fost tristețea lui, ce legături a avut cu țărîna și cu cerul".

„Nu expunem aici lucrurile frumoase. De un an și jumătate am făcut achiziții. Biserici de lemn uitate, neglijate de o comunitate tradițională — încercăm să le aducem aici. Deja le-am cumpărat (...). Trebuie să facem achiziții sub semnul urgenței pentru că satul tradițional mai există încă, pentru că el va dispărea curînd, pentru că nu trebuie să pierdem această ultimă ocazie de a colecționa «piese dintr-un context viu», pentru că nu ne putem permite din nou «greșeli ireparabile», măcar de rușinea urmașilor noștri". (domnul Horia Bernea, directorul Muzeului Țăranului Român).

În ciuda timpului care trece, în ciuda obiceiurilor care dispar, un țăran din Maramureș venit la București să vadă muzeul îmi spune : „Mai demult nu mai puteam răbda, eram împuținat sufletește și mă rugam **ia mă Doamne și du-mă din groaza vieții.** Dar la noi este o strigătură, care vorbește despre lucrurile care se întîmplă chiar de nu-i voie:

De s-ar lua toți cîți se fucă,
N-ar mai fi în pom o nucă
Dar se iau și neîncați
De-ala-s nucii încărcați".

ANTOANETA DOHOTARIU

Cartea „Piața Universității"

Tipărită recent de „Editura R", cartea „Piața Universității" cuprinde o serie de articole apărute în presă în timpul desfășurării Golaniadei, mărturii ale participanților, declarații din parlament și discursuri prezidențiale, telegrame și stenograme ale convorbirilor radio ale poliției, contribuind astfel la o mai bună înțelegere a acestui fenomen din istoria contemporană a României, deopotrivă aplaudat și hulit. (Coordonator : dl. Gh. Dumbrăveanu).

Deși avînd o serie de scăderi tehnice, cartea ne oferă pe parcursul celor 228 de pagini însoțite de un material ilustrativ bogat și elocvent o vedere de ansamblu asupra extraordinarei demonstrații de 53 de zile, de la început și pînă la sfîrșitul apocaliptic.

Această carte ne convinge (o dată în plus, dacă mai era nevoie) că ideile de renaștere morală a societății care au stat la baza demonstrației nu au murit, ci trăiesc într-o formă nouă, fundamentînd curentul cultural al Golanilor, în cadrul căruia se înscriu pînă în prezent o multitudine de creații artistice de diverse genuri.

Puterea (și mă refer în mod special la dl. Iliescu) nu a înțeles probabil nici pînă la ora actuală că poate distruge un om, poate să bată, să maltrateze sau să omoare mii de oameni, poate chiar să ignore cererile a sute de mii de oameni, dar nu poate ucide ideile. Deși Piața Universității a murit, ea trăiește în continuare prin ideile pe care le-a lansat, și cred cu adevărat că într-o zi va învinge. Pentru că ea trăiește acum într-un spațiu spiritual mult mai larg decît cel fizic.

Lansarea cărții a avut loc simbătă, 8 februarie 1992, la sediul central PNȚCD, în prezența d-lui Corneliu Coposu și a domnului prim-vicepreședinte Ion Diaconescu.

Cartea a fost prezentată de d-na Ana Blandiana. Au mai vorbit — într-o atmosferă de mare entuziasm — d-na Simina Mezincescu și domnul Corneliu Coposu.

A. COSTIN

Valori muzeale în expoziții

Muzeul de istorie și artă al municipiului București pregătește în prezent expoziția de pictură „Bucureștiul văzut de copii", cu lucrări realizate de elevi între 9 și 14 ani. Autorul celei mai apreciate lucrări va participa la festivalul „Fluviile Europei", ce va fi organizat la Paris, între 24 și 28 iunie a.c.

Tematica viitoarelor manifestări expoziționale ale muzeului din centrul Capitalei va privi arhitectura veche în China (prezentată prin intermediul a circa 100 de fotografii), alegerile în București, începînd cu perioada interbelică și pînă astăzi (ilustrate prin afișe și materiale documentare de epocă), mișcarea memorandistă (de la crearea căreia se împlinesc 100 de ani), expoziție ce va fi itinerată apoi în S.U.A.

Valori de cultură și civilizație românească și universală vor face, de asemenea, obiectul unor expoziții documentare și de artă: Podul Mogoșoaiei, Bucureștiul în izvoarele cartografice, cărți bucureștene călătoare, costume, arme și decorații din sec. XIX-XX, vechi aparate de măsură, confluențe ale civilizației dacice în lumea grecească.

(Rompres)

La Muzeul Național de Artă:

Grafica germană a anilor '90

Parte a unui ciclu mai cuprinzător, referitor la întreaga perioadă postbelică a graficii germane, expoziția de care ne ocupăm a fost organizată de **dl. Johannes Claders** și este deschisă pe durata a două săptămîni. După cum ne-a declarat, din partea muzeului, **dl. Marian Mierlă** (căruia îi mulțumim pentru deosebita amabilitate arătată), expoziția are loc în cadrul unei colaborări bilaterale cu **Insitutul Goethe** ; merită a fi amintite avantajele aduse artei românești, cînd aceasta „iese" cu un astfel de gir peste hotare.

Ceea ce se poate vedea în aceste zile la Muzeul de Artă este acea parte a aisbergului pe care amatorul român de plastică o putea, pînă nu demult, numai bănui, descoperind cine știe pe unde imagini disparate ale unor „vîrfuri" ca Andy Warhol. Procedeele moderne de reproducere și multiplicare nu sînt utile numai industriei de produse grafice de bună calitate tehnică dar irelevante estetic, ci și artei, în cîmpul căreia aceste procedee au produs serioase mutații. Exemplul cel mai frapant pe care îl avem la îndemînă este poate maniera fotografică a lui **Thomas Ruff.** Știam despre fotografie că încearcă o surprindere — cu mijloace migăloase de studio sau utilizînd tehnica instantaneului — cît mai pregnantă a personalității modelului. Or, «fotografiile de buletin» ale artistului german — plate, fără lumină laterală și fără umbră — duc, prin estomparea pînă către lipsă a identității, așa cum spune organizatorul, la însăși problema metafizică a acesteia.

Georg Elte : gravură

Exemplele pot continua la nesfîrșit. Fiecare exponat are îndărăt o întreagă școală sau istorie estetică. Cuvintele sînt însă, în absența imaginilor, calpe. De aceea, nu ne putem decît sfătui călduros cititorii să viziteze această expoziție.

IULIAN COMANESCU

NICOLETA FRANCK: O înfrîngere în victorie

Vineri, 7 februarie, la Grupul pentru Dialog Social a avut loc un eveniment editorial cu totul deosebit : lansarea volumului **„O înfrîngere în victorie. Cum a devenit România, din Regat, Republică Populară (1944—1947)"**, autoare fiind d-na Nicoleta Franck, ziaristă română stabilită în străinătate după 1947.

Printre personalitățile prezente semnalăm pe d-na Simina Mezincescu, președinta Asociației „România Viitoare", a d-lor Corneliu Coposu, președintele Partidului Național Țărănesc Creștin Democrat și Camil Demetrescu, vechi membru al partidului nostru și apropiat colaborator al lui Iuliu Maniu.

Cuvîntul de deschidere a fost rostit de dl. Gabriel Liiceanu, editorul volumului și totodată gazdă, care în cuvinte calde a prezentat atît lucrarea cît și pe autor. Am reținut că este vorba despre o lucrare referitoare la tulburii ani ai României postbelice, atunci cînd țara a fost transformată treptat dar sigur dintr-o democrație de tip occidental într-un imens gulag al oamenilor și al conștiințelor.

Din cuvîntul rostit de d-na Nicoleta Franck am reținut mai ales emoția ce a cuprins-o atunci cînd rememora evenimentele trăite în mod direct. Volumul, rod al unei cercetări îndelungate, îmbină memorialistica cu studiul istoric. Este o carte pasionantă, vie, asupra căreia vom mai reveni.

S.C.

D-na Nicoleta Franck cu ocazia lansării cărții sale tipărită la editura „Humanitas"

Cultura de joi pînă joi

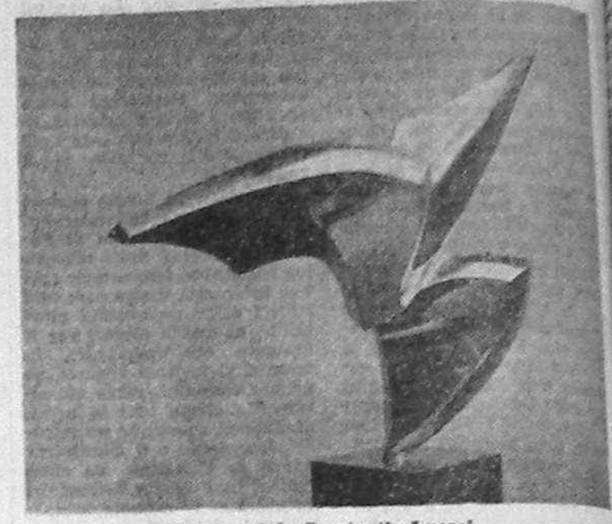
CRONICA PLASTICĂ

Fratele și sora noastră, floarea

„Piesele mele sînt, sau ar putea fi — ni se mărturisea cu foarte mult timp în urmă sculptorul Constantin Lucaci — o imagine a unor cîntece cosmice, cîntece pe care, să zicem, eu le-am auzit aproape întîmplător. Dar, a continuat interlocutorul nostru, ele pot fi, tot așa de bine, și o imagine pe care nu știu de ce viitorul a trimis-o numai și numai pe adresa mea". Dar, despre originea și semnificația lucrărilor sale, Constantin Lucaci ar putea vorbi la nesfîrșit și de fiecare dată, credem noi, ar descoperi alte și alte interpretări, pentru că nimeni nu cunoaște, mai mult și mai exact decît artistul însuși, starea de spirit, inclusiv de emoție, care a premers și a dublat actul creației. Ne apropiem astfel de o metaforă potrivit căreia pictorul sau sculptorul și în general artistul plastic vede lumea cu ochii închiși. Așa este și nu altcumva, pentru că artistul ne vorbește despre o lume care se simte, despre un gînd la limpezimea căruia a ajuns după îndelungi și chinuitoare întrebări. Adevărul pe care ni-l comunică nu este cel al aparatului de fotografiat care ne oferă ceea ce se vede cu ochiul liber. Adevărul asupra căruia artistul ne atrage atenția este cel pe care artistul l-a descoperit cu ochiul întors spre sine. El ne atrage atenția asupra a ceea ce nu se mai vede din lumea înconjurătoare. Astfel, dacă atît de simplu și la îndemîna tuturor ar fi „relatarea despre realitatea imediată", am fi cu toții pictori sau sculptori. Din fericire pentru arta adevărată nu este deloc așa. Artist în adevăratul înțeles al cuvîntului, artist care depune mărturie despre ceea ce se vede și nu se vede, despre ceea ce se aude și nu se aude, despre ceea ce se simte și nu se simte — astfel de artiști sînt puțini. Aproape că îi numărăm pe degete. Ar fi fost foarte simplu pentru Brâncuși, de exemplu, să umple țara de niște socluri pe care ar fi ridicat o formă aducînd a om și să doteze acea formă cu un băț care să aducă a pușcă. S-ar fi umplut de bani, toate satele ar fi avut cîte un monument dedicat războiului de la '77, sau primului război mondial. Dar Brâncuși nu a găsit de cuviință că un artist trebuie să facă așa ceva. Pentru eroii neamului, Brâncuși a conceput în ansamblul de la Tîrgu Jiu Coloana Nesfîrșită.

Toate gîndurile de mai sus și încă altele pe deasupra ne-au năpădit în timp ce ochiul nostru se încinta, din cînd în cînd, în spațiul expoziției pe care în aceste zile o găzduiește galeria Dominus, o expoziție alcătuită numai și numai din lucrări reprezentînd flori. Flori deci, de toate felurile, în toate ipostazele, flori în cel mai deplin înțeles al cuvîntului, mai adevărate chiar decît ele însele, dar și mai înșelătoare, pentru că nu spun nimic, fiind o copie naivă a ceea ce vede ochiul. Din păcate, doar ochiul, dar nu și spiritul. Dar, în imediata apropiere a acestor corpii după realitatea cea de toate zilele, ne-am delectat, acesta și nu altul este cuvîntul, cu cîteva lucrări — din păcate prea puține la număr — care cu adevărat ne-au adus aminte că mai sînt pe această lume flori și că omul, atunci cînd le privește și le aude glasul de taină, poate să spună despre el că este fericit, că a înțeles o fărîmă din marele mister care ne înconjoară. Sînt, cu alte cuvinte, la galeria Dominus cîteva lucrări care ne-au convins că floarea este, în urma-urmelor, o formă de viață care ți se dezvăluie dacă ești apt să intri în contact cu ea. Unii pictori au reușit această supremă performanță.

VICTOR NITA

Sculptură de Constantin Lucaci

CARTEA ACTUALĂ

Mărturii din lumea „Fortului 13" Jilava

În ultimii doi ani suntem martorii unei adevărate explozii a unui gen literar, cel memorialistic, cu mențiunea neapărat necesară că el abordează o lume necunoscută pînă acum la noi, cea a gulagului românesc. Cutremărătoarele mărturii ale foștilor deținuți politici dezvăluie lumea hidoasă a închisorii politice, unde ființa umană își pierde valențele definitorii, scoțînd la lumină trăsături nebănuite chiar de actorii principali.

Putem încadra în acest gen și romanul „Fortul 13" — Convorbiri din detenție" al lui Marcel Petrișor.

Acțiunea romanului îl introduce pe cititor în mod brutal în lumea fortului Jilava, în primăvara anului 1958, populată cu deținuți politici dar și de drept comun, cu oameni ce-și așteptă executarea pedepsei cu moartea și brute îmbrăcate în uniforme, al căror sadism întrece închipuirea omenească.

Personajele principale sînt studenți care nu se află la prima arestare. Unul dintre ei, Gore Bolovan, a trecut prin iadul „reeducării" de la Pitești unde i-a cunoscut pe celebrii Turcanu sau Nuți Pătrășcanu care vreme de patru ani au aplicat un regim de așa-zisă „re-educare" izvorît din mințile lor bolnave cu acordul și îndemnul organelor de securitate. Personajele sînt reale, apărîndu-ne astfel, cu limbaj cazon și cruzime nefardată celebrii Maromet, Nicolski sau Zeller.

Lumea celulei este sordidă. Cuvintele vin a zugrăvi într-un mod artistic deosebit toată mizeria și mizeriile la care erau supuși deținuții. Tuberculoși și oameni sănătoși sînt încarcerați în același loc în scopul nedeclarat al contaminării. Intelectuali și țărani, români și evrei sau maghiari, boieri de viță și „șuți" își duc împreună o existență mizeră, timpul căpătînd dimensiune prin regularitatea (sau absența!) aducerii și servirii hranei, de multe ori necomestibile. Tabloul este înfiorător și grotesc în același timp, dezvăluind o lume hidă ale cărei condiții de existență și proliferare sînt concepute „științific" de NKDV și securitatea comunistă din România înrobită. Legea bunului-plac este atotstăpînitoare iar individul ajunge să fie complet anulat.

O importantă parte din primul volum este ocupată de povestirea derulării procesului de „demascare" și „înfierare" a procedeelor reeducării. În contextul schimbării relațiilor internaționale în epoca hrușcioviană, regimul comunist a căutat să arunce vina „reeducării" de la Pitești în spatele torționarilor și eventual legionarilor care ar fi acționat cu scopul de a compromite regimul de „democrație populară" și organele de stat. Mascarada procesului este magistral surprinsă cu mențiunea necesară că, la un moment dat, președintele completului de judecată se vede pus în fața necesității de a reflecta asupra propriilor sale reacții în ipoteza în care în loc de judecător s-ar fi aflat în banca acuzaților. Prin aceasta cuvîntul de încheiere al lui Gore Bolovan este magistral, este o capodoperă ca pledoarie și totodată un act de acuzare. Știind că nu mai are nimic de pierdut acuzatul se transformă în acuzator propunînd asistenței să își pună legitime întrebări fără îndoctrinare, sîne ira et studio.

Dialogul și interogația, descrierile de natură, mai rare, ținînd seama de context, discursul interior sînt procedee curent folosite de Marcel Petrișor. Prin ele el se apropie ca gen de Paul Goma și oarecum, diferit, de Ion Ioanid.

În această epocă a confesiunilor, cînd piața cărții este invadată de jurnale și memorii, de amintiri și documente, se naște o literatură a cărei principală notă dominantă constituie autenticitatea. Una care dezvăluie lucruri și fapte oribile, sfinți și criminali, oameni și canalii. Desigur, multora le displace acest gen socotindu-se părtași într-o măsură numai de ei știută și ca atare îi resping.

Oricum am privi lucrurile acestea sînt cărți-document care vor servi probabil într-o zi „procesului comunismului", sintagmă care va căpăta abia atunci adevăratele sale valențe.

ȘTEFAN CALIGA

VIAȚA MUZICALĂ

Un an de la înființarea Fundației „KLAUS BRAMBACH"

Fundația „Klaus Brambach" a împlinit un an de existență. Ea a fost înființată la inițiativa domnului Klaus Brambach, atașat cu probleme culturale și de presă al Ambasadei germane la București, în ideea promovării tinerelor talente muzicale românești.

Cu ocazia scurgerii unui an de la înființare, s-a întrunit adunarea generală cu scopul de a se face cunoscută activitatea fundației. Președintele acesteia, domnul Klaus Brambach, a prezentat date privind numărul tinerilor muzicieni care au participat la turnee sau cursuri de pregătire în țară și străinătate.

Cu prilejul întrunirii, au fost aleși, în calitate de vicepreședinte și de împuterniciți ai fundației pentru Germania domnii Ludovic Spiess și, respectiv, Dan Sărățeanu.

NOUTĂȚI DISCOGRAFICE

„Electrecord" oferă celor interesați de studiul limbilor străine seturi de cîte două discuri „să conversăm în limba..." engleză, respectiv, franceză, germană, italiană și spaniolă. Destinate începătorilor și celor dornici să-și perfecționeze cunoștințele de limbi străine, discurile au ca bază manuale de conversație apărute de-a lungul anilor în țara noastră.

Repertoriul de noi discuri și casete „Electrecord" pe acest prim trimestru al anului include, pentru muzica ușoară și rock, un disc al formației „Phoenix", intitulat „Remember", și licențe ale unor înregistrări din Anglia „Kings of rock'n roll", „Uk Top charts" și „Molten metal", ce vor fi realizate, deopotrivă, sub formă de discuri și casete audio. Muzica populară va fi reprezentată, între noutățile repertoriale „Electrecord", de discul și caseta „Noi sîntem români", avînd ca interpret pe Nicolae Furdui Iancu, acompaniat de grupul instrumental folcloric „Crai Nou" din Alba Iulia.

O altă casetă de interes se anunță a fi „Colinde", cuprinzînd înregistrări ale corului de copii „Symbol" (dirijor Jean Lupu).

Din domeniile muzicii simfonice, de cameră, vor apărea noi discuri din creația lui Vivaldi, Mozart, Mahler. În pregătire se află înregistrări ale unor arii din opere, operete și divertisment cu solista Mihaela Mija, precum și selecțiile „Dansuri spaniole celebre" și „Mari adagio-uri" în muzica de balet. (Rompres)

Așteptînd subvenții pentru cultură...

...um observă uneori observatorii străini

...au votat pînă a... ...au fost ceva pro... ...au fost", îi esi... ...pare ca în... ...naivitatea în... ...privind spre noi, ...unora a neputință... ...președintele comi... ...pare defel jenat de ...dintre vorbele ...constatară de ...insinte ei despre ...pe larg în nu... ...din 11 februarie. ...noastră nu-l tul...

...din secția de vo... ...informat pe obser... ...americani despre ne... ...de noi, recoman... ...să viziteze și ce... ...de votare din ..., pentru a afla cîte ...cum s-a făcut pro... ...electorală în comu... ...dinaintea alege... ...3-3 votanți în ca... ...un fapt obișnuit, cum ...votează pentru ...cum unii mem... ...lor nu cunosc le... ...și o aplică du... ...etc.

...nici ne-a fost mirarea ..., la emisiunea de ..., am văzut că re... ...și cameraman-ul de ..., care i-au însoțit pe ...americani, nu au ...decît faptul că, în... ...cu doi redactori de ...", aceștia au semnalat o serie de nereguli care nu s-au verificat ulterior. N-am fi dat o mare importanță acestui fapt, știută fiind „imparțialitatea" numitei redacții, dacă Departamentul de Stat de la Washington nu ar fi opinat că alegerile locale din România s-ar fi desfășurat „în general corect".

De aceea, ne vedem obligați să facem cîteva precizări pentru observatorii străini:

● Domniile lor nu înțeleg că Balcanii nu sînt America Latină, bunăoară, iar frauda-rea alegerilor se poate realiza și altfel decît punîndu-le pușcă în spate alegătorilor.

● Metodele, nu cu mult mai rafinate, ale autorităților de aici, cînd nu calități detectivice, măcar puțină perspicacitate și obișnuință cu realitățile din România.

● În România, prin „telefon fără fir", se înțelege altceva decît acel „cordless phone" cu care sîntem familiarizați mai mult din puținele seriale TV de ultimă oră prime-te din Occident. Din cauza „telefonului fără fir" un somptuos microbuz alb, cu număr străin, cum a fost cel cu care au călătorit dînșii, însoțiți de o translatoare elegantă, îmbrăcată în haină de blană și de un operator cu cameră video pe umăr va ajunge aici, în Bărăganul lui Istrati, întotdeauna în urma știrii despre iminența vizitei lor. Și după ce măsurile ca aparențele să devină **roze** vor fi fost deja luate.

Moștenirea lui Emanoil

Fiecare dintre noi un Chaplin?

Televiziunea nu s-a hotărît încă dacă să-și considere abonații francofoni sau anglofoni. Mai nou, considerînd că tot românul a învățat engleza fie la grădiniță, fie pe șantierele de la Bumbești-Livezeni, realizatorii unei emisiuni duminicale au creat la repezeală un titlu ioanonez „snow-show".

Desigur, că după cîteva imagini, orice muritor își putea da seama că era vorba de cîteva puerile zbenguieli pe zăpadă, împotriva cărora n-am avea nimic — mai trebuie să ne și jucăm, nu? Că de ala am ajuns oameni mari, mai uităm de griji, necazuri și dacă tot nu mai ajungem să petrecem o duminică la munte (tarife C.F.R. ridicate, la hotel așijderea!) bine că ajunge televiziunea, doar trebuie și ea să se destindă, după atîta bătaie de cap!

Și dacă tot vorbesc englezește, ce rost mai are să știe corect limba română (deși, poate că n-ar strica să afle că forma corectă este „a scădea" nu „a scade", dar pe lîngă „snow-show", ăsta e un fleac ce nu trebuie luat în seamă decît de elevii care dau examen la limba română).

Și multe am fi dispuși să-i iertăm noi televiziunii, de-ar înceta să considere omul de pe stradă țintă batjocurii sale. De ce spunem aceasta? Crezîndu-se atinși de duhul umorului, realizatorii „serbărilor zăpezii" (ediția englezească de care ne ocupăm!) au găsit de cuviință să facă un fel de anchetă socio-turistică, adică să întrebe pe cine le ieșea în cale, ce fel de tălpi e bine să aibă încălțămintea purtată la munte. Astfel, în zona gării Predeal au fost interogate mai multe persoane, care, culmea!, luau în serios întrebarea, ba se mai și supuneau îndemnurilor realizatoarei de a-și ridica piciorul astfel încît camera de filmat să poată arăta imaginea tălpii.

În poziții ridicole, cetățeni mai tineri, mai bătrîni, mai cu cizme, mai cu adidași (că mai sînt și oameni sărmani care nu au bani să-și cumpere ghete) se supuneau conștiincioși, fără să sesizeze că de fapt erau țința bătăii de joc instituționalizate.

Un singur cetățean, spre cinstea lui, a răspuns:

„Eu am treabă cu pîinea, nu cu tălpile, că n-am găsit decît covrigi! Și eu acum ce dau la copii să mănînce?".

Ar trebui să adăugăm pe englezește: „O s-ajungem să mîncăm tălpi ca Chaplin într-un film celebru?".

MARIANA SIPOȘ

Examen la disciplina opțională

BIȘNIȚĂ (II)

Arătam, în prima parte a discuției cu **N.**, student care stă în cămin și se ocupă în mod consecvent cu mici afaceri, că inițiativele studenților de a cîștiga în mod legal, din diferite servicii, răzbat greu prin hățișul de hîrțoage necesare. **N.** îmi mai relatează o istorie în care se vede cum legea este pentru unii mumă iar pentru alții ciumă: **Au existat cazuri în care unii studenți s-au apucat să-și facă un sol de bufete sau de room-service în cămine. Găseai un sandvis cald, o gustare, un suc. A venit Sanepidul și a spus: Nu, domnule, pentru că nu sînt condiții, din punctul nostru de vedere. Or, eu, odată, pe vremea lui Ceaușescu, făceam de serviciu la cantină. Într-o pauză, m-am sprijinit de un calorifer. Fumam cu colegul meu și la un moment dat, fără să-mi dau seama, am început să mă joc cu robinetul acela din plastic, în formă de pahar, de la calorifer. Fără să-l forțez, a ieșit de-acolo. Vreau să-ți spun că ăla era plin de gîndaci! Înțelegi? Plin de gîndaci, la modul: zeci, dacă nu sute de gîndaci, într-o chestie, ți-am zis, cam cît un pahar de lichior. Deci, dacă e să punem problema din punctul ăsta de vedere, al igienei și al Sanepidului, cred că în primul rînd ar trebui închise pe loc cantinele — situația e la fel și azi — și făcute deratizări și dezinsecții cît se poate de complete. Ca să nu mai vorbim de bucătărese, care folosesc un halat luni de zile sau cel puțin așa lasă impresia, fiind foarte murdare, ați halatele, cît și ele — nu rîde! — ca persoane. Majoritatea dintre ele sînt țigănci. Revenind la studenți, locurile în care serveau ei erau mult mai sade-vere. Și din altele, ca prețuri, să zicem.**

Despre oficiul de plasare a studenților, care funcționează la Ligă, **N.** știe, numai din auzite, că n-ar fi mare sfîrlială. **Au apărut, cam prin primăvara anului trecut, o serie de anunțuri cu oferte de serviciu. Dar, din cîte-am înțeles, numai primii care s-au dus la Ligă au reușit să obțină ceva mai de Doamne-ajută. Restul — tot felul de munci, de zilieri, fizice, destul de grele. Dacă te duceai la o muncă din asta, o terminai de tot cu scoala, din cauza oboselii. Dar, din cîte știe N., s-au cam lăsat la fund și cei de la Ligă. Probabil că și-au văzut sacii-n căruță. Cum adică? ...Știu eu, am auzit de plecări în străinătate... probabil că și-au luat vreo slujbă mai bună. Cînd intervine interesul personal, omul se schimbă. Nu știu exact de ce s-a evaporat Liga.**

Acestea fiind zise, el s-a apucat de speculă. **În cămine se poate vinde, teoretic, cam orice. Plecînd de la dulciuri și ajungînd la electronică. De bază sînt Carpații și berea. Cu Carpații, poți să calculezi și tu, faci, să zicem, 3.000 pe lună. La bere, dacă vinzi în medie 200 de sticle pe săptămînă, cu beneficiu de vreo douăzeci de lei pe jumătatea de litru, faci bani frumoși. Poți ajunge și la 20.000 pe lună. Mai nou, a început să meargă pîinea. Proaspătă. De la fabrica de pîine.**

Pentru procurare, necesită o anumită alergătură. În general majoritatea tufungeriilor au clienții lor permanenți — fiecare vînzătoare are cîte doi-trei pe care îi știe. Restul — cum reușesc să-și facă loc. Bineînțeles, vînzătoarea încasează o sută, două, pe box de țigări. La bere, la alimentare, e aceeași chestiune. Și, să știi, peste tot unde vei încerca să-ți faci lipeli de genul ăsta, vei găsi întotdeauna și țigani.

N. nu crede că poliția ar rezolva ceva, dacă ar fi reînființată în complexele studențești. **Pe de altă parte, s-ar ajunge la situații tensionate. Vezi tu, pe vremea lui Ceaușescu nu-ți puteai sărbători și tu în liniște o zi de naștere, să faci așa, un chef, o băută între prieteni, cu ceva muzică dată mai tare, pentru că imediat venea miliția. Cu scandal, au fost cazuri de excludere din cămin sau de exmatriculări pentru niște cheferi pe care ei, polițiștii, oricum le făceau la ei la secție — i-am văzut cu ochii mei, erau la doi pași de noi — cu tot felul de fetițe, care... mă rog, tot felul de fetițe.**

Și-atunci, ce poți face?, încheie **N.** Deja, știu destule cazuri de oameni care s-au lăsat da facultate pentru că pur și simplu nu aveau cu ce să se întrețină. Văd deja că colegii mei bursieri sar cîte examene le permite legea, ca să ia note mari la celelalte și să-și păstreze amărîta ala de bursă. Decît așa... Pentru ca să faci afaceri, îți trebuie și un pic de tupeu, și un pic de talent. Cred că pe undeva cei care nu le fac nu au calitățile astea. Sau le e frică.

a întrebat
IULIAN COMĂNESCU

Un nou accident la metrou

Coliziune între două trenuri ● Defecțiuni tehnice și indisciplina tehnologică ● 456 de accidente în 12 ani ● Fillo-xera liberalizării ● Un dosar „pierdut în spațiu" ● Dacă mersul se va opri vor fi necesare două-trei luni pentru punerea lor în funcțiune.

...ri, 11 februarie a.c., în ...ra 9, pe magistrala III ...politanului bucureștean, în... ...ția Gara de Nord și ...ești, a avut loc un acci... Pentru a afla amănunte, ...n deplasat la Palatul CFR, ...l domnul Virgil Daschie..., director general al Me... S.A., a avut amabilitatea ...a-mi explica ce s-a în... ...at. Astfel, am aflat că ...garnituri de metrou au ...în coliziune, la o distan... ...250 de metri de peronul ...a doua a Gării de Nord, ...re stația Cringași. Trenul ...ul care circula dinspre sta... ...Dristor 2 spre Gara de ...ord a fost nevoit, din cauza ...defecțiuni tehnice, să de... ...călătorii la stația Obor. ...fondul unor abateri de la ...plina tehnologică, precum ...unor defecțiuni tehnice ...au apărut ulterior debar... ...călătorilor, acest tren nu ...fi oprit în stația Gara ...Nord. Pe traseu a întîlnit ...trul nr. 30, cu călători, care, ...fiind în circulație normală, sta... ...în fața semnalului pre... ...tor. În momentul impac... ...trenul nr. 36 avea o vi... ...de aproximativ 20 km/h, ...ce a diminuat consecin... ...coliziunii. Nu s-au înre... ...victime în rîndul călă... ...tor. Aceștia au fost debar... ...în tunelul metroului și conduși spre stația Gara de Nord de personalul trenului. „Cauzele care au condus la aceste defecțiuni tehnice — reiese din declarațiile d-lui director — sînt legate de partea electrică a trenului, la fel ca în cazul accidentului petrecut la 26 noiembrie 1991. După această dată, direcția Metrorex R.A. a făcut demersuri pentru a arăta factorilor de decizie și publicului, dificultățile cu care ne confruntăm".

De asemenea, am aflat că în data de 19 decembrie 1991, din inițiativa Comisiei Naționale pentru Standarde, Metrologie și Calitate, s-a întrunit o comisie avînd drept scop analizarea măsurilor ce se impun pentru menținerea în exploatare a metroului. Situații similare celei din 26 noiembrie și care, se pare, constituie și cauza principală a acestui accident, s-au petrecut în număr de 456 în cei 12 ani care au trecut de la darea în exploatare a metroului (16 noiembrie 1979). În consecință, o direcție de analiză a fost parcul de vagoane al Întreprinderii de Exploatare a Metroului. Comisia a constatat că din 660 vagoane cîte trebuia să conțină acest parc, conform normelor de proiectare, pe inventar existau numai 460 vagoane, dintre care, în stare de funcționare numai 260. Dintre vagoanele existente, dar care nu funcționau, un număr de 160 erau imobilizate cu defecte majore și subansamble lipsă (electromotoare de tracțiune, care, boghiu, osii și reductoare). „Deoarece începînd cu anii 1987—1988 subvenția s-a diminuat, iar în anul 1989 aceasta a fost sistată complet, cheltuielile limitîndu-se la nivelul strict al încasărilor, a rezultat **canibalizarea** celor 160 de vagoane (adică folosirea lor ca sursă de subansamble)". Cu acest prilej s-a mai constatat frecvența ridicată a defectelor de natură electrică mai ales prin scurt-circuit, urmat de degajări de fum și gaze toxice datorate termodegradării învelișului de protecție al cablurilor.

Dosarul cu toate aceste constatări (plus măsurile care trebuie luate) a fost finalizat la data de 27 decembrie 1991 și înaintat Ministerului Transporturilor, respectiv domnului ministru Traian Băsescu. Acesta, la rîndul său, a înaintat dosarul Ministerului Economiei și Finanțelor și Ministerului Justiției „filieră pe care s-a **pierdut în spațiu**, probabil blocat la Ministerul Economiei și Finanțelor", după cum ne spune domnul Virgil Daschievici. Măsurile pe care comisia le-a stabilit erau: înlocuirea eșalonată a cablurilor de forță și comandă cu cabluri din import avînd izolații conform reglementărilor internaționale, înlocuirea de urgență a întreruptoarelor automate cu aparate corespunzătoare din import, procurarea din import a unor aparate de protecție, precum și asigurarea pieselor și materialelor **vitale** menținerii în exploatare a metroului, de la furnizorii din țară. Această ultimă măsură este dictată de faptul că după 1989 Metrorex R.A. „s-a trezit" în situația de a fi beneficiar unic la furnizori unici. Astfel, o serie întreagă de piese nu mai pot fi procurate la prețurile actuale: o roată de tren costa 9.000 lei, acum costă 160.000 lei, o osie costă 48.000 lei, acum costă 536.000 lei etc.

Despre cea de-a doua cauză a accidentului, respectiv indisciplina, domnul director general al Metrorex R.A. nu mi-a putut oferi prea multe amănunte, menționînd însă: „deși disciplina personalului este mai ridicată decît în alte unități, s-au întîlnit și la noi tendințe de interpretare **mai originală** a democrației" A ținut însă să precizeze că se studiază cu toată atenția benzile înregistrate în „cutia neagră" a trenului nr. 36 și că, în curînd, va fi în măsură să explice pe deplin acest eveniment.

În finalul discuției am aflat că trenurile metroului bucureștean „funcționează la limita inferioară admisă de instrucțiuni, iar dacă nu primim **imediat** bani pentru procurarea pieselor de schimb, metroul se oprește de la sine... Pentru pornirea lui vor fi necesare două-trei luni".

CEZAR ION

Răzbunarea lui Valeriu

Luni seara, cînd abonații TVR, cîți au mai rămas, răsuflau ușurați la vestea destituirii directorului general Emanoil Valeriu, pe micul ecran a apărut, pentru cîteva secunde, stema Republicii Populare Române.

Din două una: ori, colegii Valeriului au vrut să ne transmită că, deși surghiunit la Albertville și destituit în contumacie, spiritul acestuia va dăinui, sau „răzbunarea lui Moctezuma" s-a implementat pe amintita instituție, sub masca lui Emanoil. Confuzia ne este la îndemînă, amîndouă personajiile aparținînd de acum trecutului. Din fericire.

În urma anchetei: „Ce mai e în capul telespectatorului român, privitor la canalele vecine și pretine, mai dihai canainte?" I.U.G.L. (institutul de uitat în gura lumii), special constituit cu acest prilej (rapid, autodesființat), a stabilit:

În capul românilor stă, ca un ghimpe, alt cap! („Capul lui Răzvan îl vrem!" Așa cum e.)

R.C.P.

P.S. Despre trecerea la munca de jos (citește, reportaj!) a lui Emanoil Valeriu, vom reveni.

PNȚCD București, sector IV, anunță cu profund regret stingerea din viață a lui ȘTEFĂNESCU ALEXANDRU, membru devotat al partidului nostru.
Înhumarea a avut loc miercuri 12 februarie 1992 la Cimitirul Cărămidari.

COMANDAMENTUL PRINCIPAL ESTE MENȚINEREA SOLIDARITĂȚII OPOZIȚIEI ÎN ALEGERILE LEGISLATIVE

(Urmare din pag. 1)

reale, unitate ce va trebui menținută nu numai pentru al doilea tur de scrutin, acolo unde va fi cazul, ci și în perspectiva alegerilor legislative și prezidențiale. „Este o sărbătoare — a spus dl. SERGIU CUNESCU — nu pentru formațiunile noastre politice, ci pentru poporul român. Este o victorie a poporului român, care a dovedit, prin felul în care a votat, că are puterea de a recupera ideile și tradiția democratică. Aceasta este marea victorie și trebuie să fim recunoscători poporului român... De fapt, aceste alegeri reprezintă o nouă etapă a revoluției; ea va fi mai puternică, sîntem optimiști și veți vedea că la alegerile legislative vom avea rezultate și mai bune".

„Deocamdată, în imediat, va urma o transformare a structurilor administrative acolo unde noi vom fi deținătorii primăriilor și majorității consiliilor... Este important că moștenitorii regimului comunist, indiferent cum îi numim — criptocomuniști, neocomuniști, comuniști întîrziați — au pierdut o parte din putere. Și pierzînd-o, vor pierde probabil mai mult". (RADU CÂMPEANU).

„Aș îndrăzni să spun că, din decembrie '89, dorința de schimbare n-a fost niciodată mai evidentă decît acum. Dar acum această dorință a luat o formă politică. Mi se pare extraordinar de important acest lucru. A fost nevoie de doi ani pentru ca un popor care a fost privat vreme de patru decenii de posibilitatea de a-și exercita drepturile normale într-o societate civilizată să descopere că se poate schimba un mod de guvernare, un guvern, o administrație locală pe cale pașnică, prin exercitarea dreptului de vot" (NICOLAE MANOLESCU)

„M-am întors zilele trecute de la Bonn și Bruxelles, unde am luat parte la niște convorbiri pe teme economice. Țin foarte bine minte cuvintele unui interlocutor din Germania; atunci cînd a venit vorba despre posibilitatea lor de a ne ajuta țara, mi-a spus: da, vă vom ajuta atunci cînd veți termina cu comunismul și cu fesenismul. Eu cred că după aceste alegeri, în care victoria noastră, nu poate fi pusă la îndoială, noi am ajuns aproape de țelul nostru". (OTTO WEBER)

„Victoria aceasta trebuie consolidată în primul rînd pe plan local, acolo unde viitorii primari vor trebui să arate că sînt într-adevăr mai buni decît cei pe care i-au învins... Colaborînd în continuare și ajutîndu-ne, vom putea învinge și în viitoarele încleștări electorale". (BODOR ANDRAS — U.D.M.R.)

Despre așa-zisele fraude ale opoziției — calul de bătaie al adepților trandafirului — dl. Manolescu s-a exprimat net, în stilul cu care ne-a obișnuit: „Cum se pot face fraude electorale nefiind la putere, asta urmează să ne explice F.S.N.-ul".

Răspunzînd unei întrebări din sală, dl. Cunescu a afirmat că obiectivul Convenției este ca alegerile parlamentare să nu se desfășoare în același timp cu cele prezidențiale, ci decalate cu cel puțin două luni. „Ne vom lupta pentru ca alegerile prezidențiale să nu poată ghida alegerile parlamentare" — a încheiat domnia-sa.

ÎN GARA DE NORD

Damf de kebab pe peron

De cîte ori treceau turcii frontiera, românii fugeau în ...ntul. În Gara de Nord, din ...rci în cinci metri, ești în...format dacă nu vrei să pleci la ...tanbul. Îndrăgesc sincer comerțul turcilor, viața lor tre...ătă, expedițiile istorice ...ră pic de sînge vărsat. Nu ...mai gîndi la turci dacă nu ...ai vedea irosindu-și viața în ...ara de Nord. Singuri, în țară ...trăină, ei nu rup din limba ...oastră nici cît să spună: „Mi-am pus busuioc în păr".

Dl. **Muhyi Celebi** vinde Kebab. Domnișoara Marina, angajata domnului Celebi îmi adaptează mărturisirea acestuia: „Să mîncați și voi acest preparat. Costă o sută de lei. Noi simțim nostalgia patriei noastre mai mult decît o cămașă legată în altă parte". Mai mulți turci înghit cu poftă Kebab. Unul șughite și cîntă: Ak bir saclig Kari (Mama mea, femeie cu părul alb). Bufetul fabricat din Gara de Nord este prin excelență turcesc. Un fum gros, cafea, consumatori turci.

Domnul Vrăjmașu, polițist de la Serviciul Transporturi lucrează 24 de ore cu 24, în Gara de Nord. Îmi spune: „60—70% din turcii care vin în țară sînt turiști. Fie le expiră vizele, fie își pierd pașapoartele. Îi ducem la Poliție le facem un control să nu aibă arme și după aia le dăm drumul. Îi trimitem la Ambasadă. Să veniți noaptea aici să vedeți cum se duce românceле noastre pe bază de dolari. Mulți turci sînt și la Sexy-bar — acolo costă 5.000 de lei doar intrarea. De ce mă întrebi? Eu nu am fost acolo, că nu am atîția bani dar am auzit. Mulți turci umblă numai și numai cu afaceri necurate. Își vînd pașapoartele cu 500 de mărci sau 2.000 de dolari. Ce face turcul atunci? Vine la noi și zice că i l-a furat. Se duce la Ambasadă unde îi dă o foaie cu fotografie și mai stă trei luni. Cînd îi expiră și foaia se duce la Istanbul, își ia pașaport și vine iar aici. Îi vinde, iar merge la Ambasadă și se poate trăi din asta. Unii sînt bine îmbrăcați, dar la alții le mănîncă cîinii din traistă. Îi păcălesc pînă și recidiviștii noștri. Un turc dacă își ia o cafea stă trei ore și o bea. Eu și colegii mei zic că Vlad Țepeș și Ștefan cel Mare n-au știut cum să-i bată".

Mehmed-Emim Yirmusekis, om de afaceri îmi spune: „Eu iubesc în țară la voi. Polițiștii nu sînt corecți. Dacă te văd străin, te duc la poliție. Noi vrem să ajutăm România. S-a scris că luăm femei... da... și le ducem la Istanbul. Minciună. La noi haremul are mare

Foto: PETTER GHEORGHE

Rukneddin Berkyanuk e vesel. Ne-am bătut pe vremuri cu turcii. Îmi spune: „Mîine plec acasă. Frumos aici, dar mulți săraci. La noi în Turcia unii turiști români se poartă rău". Credem și noi.

A vorbit cu turcii:
TONI PETRACHE

Despre C.F.R., studenți și unele mentalități

Pentru a facilita studenților și elevilor cu drept de vot, participarea la alegerile locale, guvernul a hotărît să le acorde acestora, în perioada 07.02.92 — 10.02.92, posibilitatea de a călători gratuit pe C.F.R., din localitățile unde învață, către localitățile de domiciliu și retur.

În acest scop, în stațiile de cale ferată, pe baza legitimației și a buletinului de identitate, s-au eliberat foi de drum, pentru ca apoi C.F.R.-ul să-și poată recupera banii, de la buget. În condițiile date, elevii și studenții nu cerșeau gratuități C.F.R.-ului, iar aceasta trebuia să-i trateze cu respectul pe care, în mod normal, îl datorează călătorilor ce apelează la serviciile sale.

În stația „Gara de Nord", spre care era de bănuit că se vor îndrepta, în zilele de vineri și simbătă, majoritatea miilor de tineri aflați la studii în București, cele cîteva case speciale s-au dovedit insuficiente. Cozile au atins dimensiuni respectabile și funcționarele de la ghișeu n-au scăpat ocazia să-și dea în petic. Cu atît mai mult, că era vorba de studenți și deh, „se știe" aceștia nu muncesc, pe cînd dînsele au falsa impresie că sînt de neînlocuit. Accesele de furie ale funcționarelor și încetineala cu care se desfășura eliberarea documentelor de călătorie, l-au făcut pe mulți să renunțe la mărinimia guvernului. Dacă, în momentele de mare aglomerație, ieșirile necontrolate și jignitoare ale casierițelor, la adresa celor de dincolo de ghișeu, mai pot avea o cît de mică justificare, pentru doamna care tronează în spatele peretelui de sticlă de la casa 28, între orele 23 și 24 vineri 7 ianuarie a.c., nu există nici o scuză. Dumneaei, cu o aroganță de activist comunist, într-un limbaj suburban, găsea nod în papură oricărui student, care încerca s-o deranjeze solicitîndu-i eliberarea, fără de drum. Șefa de tură, casa nr. 18, era după chipul și asemănarea subalternei. Așa că, un alt lot de studenți a fost nevoit să apeleze la înțelegerea „nasului".

Este binecunoscut că tarifele de transport pe căile ferate au luat proporții amețitoare, serviciile rămînînd la fel de deplorabile. Vagoarele sînt vechi, prost luminate și de multe ori neîncălzite. Să zicem că, în contextul situației economice actuale, pe plan național, C.F.R.-ul nu poate schimba prea mult în confortul călătorilor. Dar în planul mentalității angajaților săi față de clienți se poate. Cu eforturi minime.

Trecerea pe linie secundară sau chiar moartă a funcționarilor ce nu se pot adapta noilor raporturi, impuse de economia de piață, angajat-client, este absolut obligatorie.

ROLAND CĂTĂLIN

Înaintea marilor mitinguri sindicale

Surse apropiate Consiliului Național Consultativ al Sindicatelor din care fac parte FRĂȚIA, CNSLR și ALFA, indică în continuare o indecizie în privința adoptării strategiei revendicărilor pentru mitingul ce va avea loc vineri, 14 februarie, în Piața Aviatorilor din București ca și în centrele de județ din țară. Speculațiile care se fac în privința presupusei intenții de a destabiliza viața politică, în plină desfășurare a alegerilor, avînd în vedere repetarea acestora, au dus la apariția unor controverse în interiorul Consiliului Național Consultativ.

Germania este interesată în colaborarea cu republicile islamice din CSI

În eforturile de a obține influență, prezență, avantaje economice și stabilitate politică în statele succesoare ale U.R.S.S. din Asia, Germania unificată încearcă să pătrundă în spațiul gol neo creat. Concret, punctul principal al interesului privește statele europene din CSI, dar Bonnul nu dorește să lase pe seama altora pătrunderea în celelalte republici ce au făcut parte din imperiul sovietic, încercînd în primul rînd să limiteze influența fundamentaliștilor islamici.

„Țările occidentale se află descoperite la început", constată un diplomat din Bonn. „Noi am ajuns poate cel mai departe în stabilirea contactelor, după S.U.A.". Pînă în prezent, ministrul german al economiei, Jürgen Möllemann, a obținut la Alma Ata (Kazahstan) cel mai important succes al Occidentului în statele CSI : posibilitatea ca Germania să investească. Înaintea lui, capitala kazahă fusese vizitată de ministrul german de externe și de cel de finanțe, Hans-Dietrich Genscher și Theo Waigel. La mijlocul lunii februarie ministrul german de externe va avea convorbiri în capitala uzbecă, Taşkent.

Ambasada germană din Alma Ata este în construcție. Pentru următoarele misiuni diplomatice se au în vedere Bișkek (Kirghizia) și Taşkent (Uzbekistan). Genscher a susținut mult mai energic decît

Cancelarul Germaniei Helmut Kohl la o conferință de presă

alții aderarea statelor CSI (inclusiv a celor islamice) — cu excepția Gruziei — la CSCE. „O primire de urgență", a opinat orientalistul german Rainer Büren, care „trebuie urmată de alte acțiuni. Se pune în primul rînd problema menținerii sub control a conflictelor amenințătoare etnice și naționale, cu repercusiunile lor".

Germania, „Estul Occidentului", privește cu îngrijorare spre întreaga zonă, avînd în vedere pericolul radicalizării islamice și emigrarea în masă spre Vest din cauza sărăciei, posibilitatea catastrofelor ecologice, existența armelor nucleare și a racolării specialiștilor în armament atomic. De aceea Bonnul studiază intens posibilitatea „atragerii" Kazahstanului, Kirghiziei, Uzbekistanului, Turkmenistanului, Tadjikistanului și Azerbaidjanului, unde trăiesc majoritatea celor 34 de milioane de musulmani din statele CSI. Ca posibilități concrete sînt invocate amplificarea colaborării economice, în domeniul controlului armamentelor și a protejării mediului ambiant.

„Țările CEE nu și-au definit pînă acum interesele comune", arată diplomații germani. „Există un schimb de informații, dar nu și convorbiri concrete". Unele țări occidentale acordă Turciei „rolul de precursor". Chiar și guvernul Kohl sprijină activitățile Ankarei, care se consideră un partener firesc al republicilor islamice ale CSI și constituie o alternativă a angajamentelor Iranului. Se preconizează consultări germano-turce la nivelul funcționarilor superiori. „Kemalismul", ideea statului secular promovată de Kemal Atatürk, ar putea juca un rol important, opinează Bonnul, care urmărește cu suspiciune angajamentul Teheranului.

Vizita lui James Baker în Uzbekistan, Turkmenistan și Tadjikistan va fi urmărită cu atenție la Bonn. „SUA au interese concrete, ele vizează și încetarea conflictului din Afganistan și situația germană a securității în triunghiul Turcia, Iran, Pakistan", arată diplomați germani. O coordonare a contactelor occidentale ar fi utilă, dar nu obligatorie, avînd în vedere că guvernele au interese diferite. Actualmente Bonnul se preocupă de intensificarea relațiilor cu Kazahstanul și Kirghizia, unde trăiesc circa 975 000 de persoane de origine germană.

Procesul lui ERICH MIELKE, fostul șef al securității est-germane

Prin procesul intentat fostului șef al STASI est-german, Erich Mielke, care se deschide la 10 februarie la Berlin, începe poate cea mai spectaculoasă procedură împotriva unui fost potentat al R.D.G. Deși acuzația nu cuprinde crimele „monstrului securității statului", ci un atentat comis în tinerețe, respectiv în 1931, procesul este simbolic pentru urmărirea judiciară a celor aflați în cercul lui Erich Honecker. Avînd în vedere starea precară a sănătății inculpatului, în vîrstă de 84 de ani, nu se știe dacă procesul se va încheia prin pronunțarea unei sentințe. Apărătorii lui Mielke au anunțat deja că în timpul procesului trebuie supravegheat medical permanent.

Mielke este judecat pentru o inculpare din 1933 a unui tribunal nazist pentru uciderea a doi polițiști, ceea ce a provocat indignarea apărării. Omul forte al STASI nu a ascuns niciodată participarea lui la acest atentat comis împreună cu doi complici pe vremea cînd era membru al organizației tineretului comunist. În biografiile lui oficiale evenimentul a fost întotdeauna scos în evidență.

De doi ani justiția a încercat zadarnic să stabilească responsabilitatea sa în împușcările la frontiera intergermană, soldate cu uciderea a 200 de fugari, în schimb doi grăniceri au fost condamnați pentru a fi executat ordinul de tragere. Justiția îl mai acuză de abuz de putere și ancheteză sprijinul acordat membrilor organizației teroriste vestgermane „Fracțiunea Armata Roșie", dar pînă în prezent fără dovezi concrete.

„Statul nostru nu trebuie să se bazeze pe acuzările pronunțate de judecătorii fasciști, care s-au dovedit a fi ucigași în robe. Ne facem de ris în fața străinătății", a afirmat principalul avocat al lui Mielke, Hubert Dreyling. El a cerut sistarea procesului, considerînd că faptele acestea sînt prescrise.

Tribunalul din Berlin a considerat că acuzația din 1933 este în continuare legală, „neexistînd nici un indiciu că ea a fost lansată de procurori fasciști prin nerespectarea fundamentală a legislației".

În 1934 Erich Mielke s-a refugiat la Moscova, unde a devenit membru al Kominternului și a fost trimis în Spania cu brigăzile internaționale pentru a-i urmări pe trotkiști. În 1945 a revenit cu Armata Roșie în Germania și a inițiat cel mai eficient serviciu secret din întregul bloc răsăritean. STASI, care a utilizat circa 4 la sută din populație, a asigurat o supraveghere totală. Din 1957 pînă la arestarea lui în 1989, Erich Mielke a fost ministrul securității.

Candidatura Bush

Casa Albă a anunțat că în cursul zilei de miercuri șeful administrației americane, George Bush, își va face cunoscută în mod oficial hotărîrea de a candida pentru un nou mandat de patru ani la Președinția S.U.A. În alegerile ce vor avea loc în noiembrie a.c. Anunțul va fi făcut în cadrul unei reuniuni electorale a republicanilor ce va avea loc la Washington, după care președintele Bush va pleca la New-Hampshire, unde, la 18 februarie vor avea loc primele alegeri primare în vederea scrutinului de la 3 noiembrie.

Cuba și fostele republici sovietice

Cuba și Republica Belarus au semnat recent un acord privind cooperarea economico-comercială pe următorii cinci ani — informează agenția T.A.S.S.

Cuba, care întreprinde măsuri active în vederea stabilirii de legături economice directe cu fostele republici sovietice, a încheiat documente similare cu Lituania, Ucraina, Kazahstanul, Kirgizstanul și Tadjikistanul.

Rusia: dificultăți mari în agricultură

Lipsa de utilaje din agricultură, combinată cu un sistem slab de distribuire a pieselor de schimb și de depozitare a combustibilului concură la obținerea unor producții agricole scăzute în Rusia și în celelalte republici unionale în acest an, relevă agenția de presă Reuter.

Conform opiniei specialiștilor, necesarul actual de tractoare al agriculturii, pentru campania de primăvară, se ridică la circa 430 000 de unități.

Ca urmare a crizei generale din economie, în cursul anului trecut, 200 000 de cereri pentru cumpărarea de tractoare nu au putut fi soluționate. Totodată, 80 la sută din comenzile pentru utilaje agricole adresate fabricilor de profil nu au putut fi onorate.

De asemenea, prețul mare al utilajelor agricole ar putea periclita recolta acestui an, iar în cazul în care sînt luați în considerare și factori ca proasta aprovizionare cu motorină și piese de schimb, estimările sînt pesimiste.

Situația încordată la granița dintre Moldova și România

Noile puncte de trecere, deschise la granița dintre Moldova și România, nu fac față fluxului tot mai mare de turiști de ambele părți. Deja de două luni cetățenii din cele două state se vizitează reciproc fără vize, folosind pașaoarte simple și buletinele de identitate.

După cum s-a informat la Departamentul Vămilor al Moldovei, noile puncte de trecere a granitei nu sînt prevăzute cu dotările necesare din lipsa fondurilor financiare. De aceea, aici se iscă deseori incidente, provocate de persoane dubioase.

După cum informează ziarul parlamentului Moldovei, „Sfatul Țării", turiști indignați au luat cu asalt în cîteva rînduri punctul de trecere din localitatea Costești-Stînca, deoarece vameșii nu au fost în stare să efectueze în mod operativ controlul vamal. S-au înregistrat și victime : două femei au degerat, alte două au fost violate, iar un polițist a fost maltrat.

Recenta întîlnire între părți, care sînt interesate în construcția alci a unui complex vamal modern, s-a încheiat fără rezultate. Autoritățile nu dispun însă de cele 20 milioane ruble necesare pentru aceasta, se afirmă în „Sfatul Țării". (ITAR-TASS).

În ciuda unor progrese față de 1990...

Observatorii internaționali la alegeri constată continuarea intimidărilor, hărțuielilor, agresiunilor și licențierilor pe motive politice

Observatorii internaționali la alegeri constată continuarea intimidărilor, hărțuielilor, agresiunilor și licențierilor pe motive politice.

Delegația internațională de observatori, organizată de Institutul Republican Internațional și Institutul Național Democratic pentru Afacerile Internaționale, a fost compusă din 30 de membri provenind din 10 țări. Printre ei s-au aflat parlamentari, lideri de partide politice, magistrați, experți în alegeri, specialiști recunoscuți în științe juridice, etc.

Raportul preliminar al delegației a fost prezentat la Hotel Intercontinental, marți 11 februarie 1992. El ia notă, printre altele, de un număr de evoluții pozitive, în țara noastră, de la alegerile din 1990 :

— o scenă politică mai deschisă și tolerantă pentru dialog și dezbatere ;

— o notabilă descreștere a violenței și intimidării ;

— o mai mare înțelegere și un mai mare respect pentru secretul votului ;

— un acces îmbunătățit la mass-media :

— o sporită participare a partidelor politice la administrarea procesului electoral ;

— o mai judicioasă repartizare în teren a observatorilor autohtoni.

În ciuda acestor aspecte pozitive, procesul electoral nu a fost lipsit de probleme. Campania electorală a suferit importante neajunsuri. Delegația a primit rapoarte credibile despre incidente frecvente, cum ar fi : amenințări telefonice, bătăi și concedieri. Delegația a fost de asemenea preocupată de descalificarea unor candidați fără o procedură adecvată.

În al doilea rînd, accesul la mass-media a fost inadecvat pentru asigurarea unui flux eficient de informație și încă a persistat un grad îngrijorător de control al statului asupra modurilor și formelor în care a fost distribuită informația. În al treilea rînd a existat un clar dezechilibru între resursele partidului de guvernămînt și cele ale concurenților săi.

Exemplele de neregularități observate de către delegație includ liste inexacte de votanți, votare prin imputernicire, verificare inadecvată a identității votanților, prezența poliției și a personalului militar înăuntrul secțiilor de votare, o conduită nepotrivită a „asistenților tehnici" și, în mod ocazional, favoritism practicat de unele autorități și persoane oficiale. Deși nici o neregularitate nu poate fi scuzată, delegația nu a primit dovezi că acestea pot influența rezultatul alegerilor în localitățile unde au avut loc. Delegația a primit numeroase plîngeri din partea persoanelor oficiale reprezentanți ai partidelor politice și observatori autohtoni că, în afara unei legi electorale cu caracter general nu au existat dispoziții detaliate în scris, cu privire la desfășurarea alegerilor publice. Ambiguitățile au fost ; înlăturarea buletinelor de vot nefolosite, lipsa unei metode de numărare a voturilor, desemnarea candidaților la pozițiile vacante din comisiile electorale. Mai important, nu s-a știut în sarcina căror oficiali a stat clarificarea acestor ambiguități.

În vederea următoarelor alegeri generale, delegația recomandă ca membrii guvernului, partidele politice și parlamentul să stabilească un mecanism cum ar fi o masă rotundă de negocieri pentru a se ajunge la un consens în ceea ce privește cele mai importante reforme electorale. Avînd în vedere importanța alegerilor generale este necesar ca forțele politice democrate din România să împartă responsabilitatea negocierii și implementării acestor măsuri înainte de începerea viitoarei campanii electorale.

În spiritul cooperării democratice demonstrată în prezența noastră, delegația face următoarele recomandări concrete :

1. Criteriul celor 251 de persoane membre de partid, necesare pentru ca acesta să depună liste de candidați, ar trebui reconsiderat pentru a diminua fracționalizarea sistemului de partide politice.

2. În interesul unei maxime transparențe, accesul la copii ale listelor de votanți ar trebui să fie posibil pentru toate partidele politice și organizațiile civice. În plus ar trebui să intre în vigoare legi cu privire la dezvăluirea finanțării partidelor precum și cu privire la posibilitățile lor.

3. Pentru a spori informarea votanților ar trebui făcute următoarele eforturi ; asigurarea unei mai largi și eficiente distribuiri a presei în țară, reconsiderarea finanțării publice a partidelor politice, intrarea în vigoare a unei legi democratice a audio-vizualului.

4. În cadrul guvernului și al comisiei electorale centrale ar trebui creat un organism responsabil cu promulgarea procedurilor detaliate pentru desfășurarea alegerilor. Mai departe, ar trebui asigurată o mai mare imparțialitate la toate nivelurile a fazurării alegerilor.

5. Recunoscînd că ... lele liste de votanți ... unele cazuri inexistente ... trebui luate măsuri suplimentare pentru a asigura ... dierea lor.

6. Ar trebui căutate ... suri pentru a asigura o ... mă participare electorală ... studenților, bolnavilor, bătrînilor. În plus, ar ... să se reglementeze ... litarilor în termen în ... tățile de rezidență.

7. Ar trebui găsite căi ... tru a reduce oboseala ... dentă a oficialilor de la ... țiile de votare. În timpul ... tării și a procesului de ... mărare. O posibilitate ar ... existența a două rînduri ... oficiali pentru fiecare ... ție.

8. Avînd în vedere ... important ce l-au avut ... servatorii autohtoni în ... alegeri, prezența lor ar ... bui să devină o compo... permanentă a procesului ... lectoral în România.

9. Delegația recomandă ... asemenea, dezvoltarea ... programe educative mai ... de votare, inclusiv ... procedurii de votare în ... trul secțiilor.

10. Ar trebui creat și ... puternicit un organism ... tru a investiga serios ... plîngerile referitoare la ... cesul electoral — camp... electorală, votare și ... rare.

Delegația mulțumește ... vernului României, ... lor politice, grupărilor ... litice și altora, a căror ... chidere și colaborare ... făcut posibilă îndeplin... acestei misiuni de obser...

Rezultatul recensămîntului populației și locuințelor

(Urmare din pag 1)

tul mediu, învățătorii, completați cu funcționari din primării, eventual șomeri, pensionari și studenți. Personalul didactic a fost nominalizat pe liste întocmite de inspectoratele școlare fără consimțămîntul prealabil al cadrelor didactice.

Suma plătită pentru această muncă a fost de 3.500 lei, fiind impozabilă (adică 3.124 lei pentru cei cu copii și 2.893 lei pentru cei fără copii). Și iată cum s-au desfășurat lucrările.

În prima zi de instructaj, 18.12.1991, s-au prezentat la centrele de instructaj aproape toți cei nominalizați. După apel au început discuțiile. Profesorii, reprezentînd peste 90 la sută dintre recenzori, au ridicat problema sumei mult prea mici pentru a răsplăti efortul, au spus că recensămîntul se suprapune peste vacanța lor de iarnă și că în zilele de instructaj au încă ore cu elevii care îi așteaptă în clase, situație care se va repeta și în timpul finalizării lucrărilor. După pauză, sala a rămas cam goală. În ziua de 19.12.1991, s-au prezentat la instructaj foarte puține persoane și din acest motiv nu s-a mai ținut. Acest scenariu a avut loc la mai toate sectoarele capitalei și în teritoriu. De aici, graficul nu a mai putut fi respectat, cu o serie de implicații privind calitatea lucrării.

În ziua de 05.01.1992, s-a prezentat la circumscripțiile de recensămînt, după cum s-a anunțat la radio și TV, aproximativ 60 la sută din personalul operativ necesar pentru efectuarea recensămîntului. S-a afirmat că în municipiul București, în loc de 9.000 persoane, au venit să lucreze aproximativ 6.000. Corpul de recenzori a fost completat la repezează cu studenți, șomeri, pensionari care au acceptat să lucreze pentru cei 3.000, împinși de nevoi. Instructajul s-a făcut din mers de către recenzorii șefi și aceștia nefiind pregătiți. De aici vor apărea interpretări eronate la înregistrarea datelor pe formulare, care însumate vor da în final o imagine statistică deformată.

În zilele de 7—14.01. a.c. s-a desfășurat activitatea pe teren demarată cu greutate. Cînd lucrările pe teren erau pe sfîrșite s-a anunțat că cetățenii care nu au fost recenzați să se adreseze la primării și la sediile circumscripțiilor. În zilele de 13—14.01. a.c. cetățenii asaltau primăriile din orașele mari, venind personal, sau prin telefon, să anunțe că nu au fost recenzați. Comisiile au fost astfel informate că străzi întregi, blocuri cu zeci de locatari nu au fost luate în evidență prin lucrările preliminare și au fost omise de la recensămînt. S-au constituit echipe fulger și înregistrările se mai executau și în ziua de 20.01. a.c., iar predarea mapelor cu datele înregistrate pe teren s-a făcut pînă la sfîrșitul lunii ianuarie.

FORMULARELE folosite pentru înscrierea datelor au fost întocmite parțial după cele de la recensămîntul anterior, fiind foarte nefuncționale atît pentru înregistrarea datelor cît și pentru operația de transferare a acestora în vederea prelucrării automate cu ajutorul calculatorului. Oricine ar privi cu atenție aceste formulare își poate da seama de risipa de hîrtie și de inutilitatea unor întrebări. Formularul principal, pe care recenzorul trebuia să-l completeze, denumit codificat PL (populație, locuințe), este format din șase foi capsate la mijloc, avînd dimensiunea de 21/34,5 cm. Pe prima pagină sînt tipărite date de identificarea adresei la care s-a completat formularul, nr. mapei s.a. și un tabel pentru persoanele din gospodărie care se completează prin scris. Pe spatele acestei pagini sînt tipărite date interesînd clădirea și locuința (apartamentul). Pe paginile următoare de la 1 la 5 se reiau persoanele înscrise pe pagina 1, fiindu-i rezervate fiecărei persoane cîte o pagină (persoana 1, persoana 2...) și cîte 23 de puncte la care cetățeanul trebuia să răspundă, iar recenzorul să înscrie răspunsurile prin „X", cuvinte scrise sau coduri. Pe ultima pagină apare o recapitulație a persoanelor în cifre și locuri de semnături pentru declarantul principal, recenzor și cel care verifică. Cele 23 de întrebări sînt adresate atît unui nou-născut, unui om în activitate, cît și unui pensionar. Se poate deduce ușor că pentru fiecare dintre aceste categorii se completau numai punctele care prezentau interes, formularul rămînînd cu multe puncte necompletate. În urma recensămîntului, s-a constatat că din cele cinci pagini destinate pentru persoane, aproximativ 70 la sută nu au fost completate. Aceasta se explică prin faptul că majoritatea gospodăriilor sînt formate din una pînă la trei persoane, rar depășind cinci persoane și pentru aceste cazuri erau prevăzute fișe anexe similare (persoana 5, 6...).

Nu putem face aici o descriere amănunțită a formularelor de recensămînt și ale servituților acestora, precum și a celorlalte materiale tipărite. Din analiza acestora reiese că nu au fost elaborate într-o concepție de eficiență maximă a recensămîntului și de economicitate pentru imprimate.

Un calcul simplu indică faptul că pentru fiecare cetățean s-a tipărit o pagină din formularul PL, însumind 23 de milioane de pagini. La acestea se adaugă aproximativ 2 milioane de foi centralizatoare, manuale, broșuri cu coduri, precum și alte formulare la a căror sistematizare nu s-a prea gîndit cu seriozitate și răspundere.

Toate afirmațiile noastre sînt ușor de verificat și au la bază un studiu atent asupra documentelor care s-au întocmit în cadrul recensămîntului precum și implicarea în desfășurarea acțiunii.

În concluzie, se poate afirma:

— datele înregistrate pe ... ren au fost culese cu ... nepregătit, prost plătit, ... care se regăsesc în ... lucrărilor;

— organizarea teritorială ... fost plină de erori, ... la omiterea de la recensă... a multor persoane și ...

— nu s-au luat măsuri ... tru a evita înregistrarea ... mai multe ori a unor per... ne sau grupuri interesate ... niile), ca de exemplu prin ... plicarea unei ștampile pe ... letin;

— prin alcătuirea unor ... mulare necorespunzătoare ... rațional, s-au consumat ... mod inutil cantități uriașe ... hîrtie.

Fără pretenția de a da ... lutii „după bătălie", dar ... de reținut pentru viitor, ... țiunea se putea desfășura ... termen de 15 zile printr-o ... nă organizare. Dacă recen... rii ar fi fost selecționați ... baza unei cereri de parti... re, acceptați după un test ... competență și salarizați cu ... punzător, adică 18.000—2... lei pentru perioada lucrăr... recensămîntul se putea ... ta în bune condiții, cu ... sută din persoanele care ... participat. O formulare ... corespunzătoare ar fi re... consumul de hîrtie cu apr... mativ 80 la sută. De re... că majoritatea populației ... participat cu încredere și ... dorința de a ști „cîți sîn... ajutînd recenzorii.

Dacă recensămîntul ar ... va rămîne pentru viitor ... cut ca „al raportărilor fi... cel din 1992 va fi „cel al ... rilor și proastei organiz...

• SPORT • SPORT • SPORT •

Care este adevărul? Dinamo contra națională?

Primul joc de pregătire al tricolorilor din acest an, Împotriva Rapidului, încheiat cu o înfrîngere (0—2), pusă pe seama lipsei celor 5 dinamoviști (Gerstenmaier, Kadar, Mihali, Moga și Munteanu), aflați în acel moment în Ungaria cu echipa lor, a lăsat un gust amar și a iscat multe comentarii. S-a spus că ei nu au fost lăsați să vină — declarația aparține antrenorului naționalei — pentru un meci cu Rapid și că din partea conducerii dinamoviste s-au ridicat obiecțiuni asupra selecționării a trei jucători: Constantinovici, Dumitrașcu și Răduță.

Desigur, afirmații grave și cu implicații multiple. De aceea, am așteptat înapoierea delegației alb-roșilor pentru a discuta cu președintele secției de fotbal, dl. Vasile Ianul. Întrebat asupra veracității acestor afirmații, d-sa a ținut să sublinieze inexactitatea totală a declarațiilor în cauză. A completat că Dinamo nu va împiedica niciodată activitatea echipei naționale dar, întrucît vrea să-i furnizeze jucători de valoare și bine pregătiți, consideră necesar să le fie asigurate condiții de pregătire cel puțin egale acelora create de club. Cînd l-a întrebat la Biroul Federal pe antrenorul Mircea Rădulescu de programul de pregătire al selecționatei, i s-a răspuns că nu îl știe. Astfel că Dinamo și-a desfășurat programul de turneu pe cont propriu, trimițînd totuși jucătorii la lot, dar... cu o zi întîrziere. În ce privește contestarea selecționaților pentru reprezentativă, d-sa recunoaște că a pus doar o întrebare în Biroul Federal: „ce caută Dumitrașcu la lot", fără vreo referire sau comparație cu alți jucători, indiferent de echipă. Ceea ce reprezintă numai o opinie personală singulară, pe care ca membru al B.F. avea căderea să o exprime.

L-am mai întrebat ce este adevărat în versiunile despre schimbarea numelui clubului din Șos. Ștefan cel Mare, mai ales după protestul unor suporteri. Amintim că într-un interviu ce ni l-a acordat anul trecut dl. Ianul ne-a dezvăluit intenția de a se modifica titulatura clubului în **Dinamo '91**, marcînd astfel anul în care el și-a căpătat deplina autonomie. De data aceasta, d-sa după ce a făcut referiri la cluburile Dinamo din C.S.I. și la Dinamo Dresda — cu nume neschimbate — ne-a explicat că formele erau făcute pentru a comunica schimbarea de nume forurilor internaționale (comunicare necesară pentru competițiile europene), dar s-a întîrziat. Iar despre altă denumire nu poate fi vorba decît dacă se găsește ceva deosebit.

Am înțeles că formalitățile pentru Dinamo '91 nu vor mai suferi de întîrziere și că cel puțin în principiu se poate vorbi și de o altă denumire, dacă ea va plăcea clubului. Vom vedea dacă am înțeles bine sau greșit. Am consemnat ce ni s-a spus, în scopul informării publicului.

IOAN FRÎNCU

DIRECTOR
ILIE PĂUNESCU

Redactor șef: PETRE STOICA

Redactor șef adjunct: MARIANA SIPOȘ

Editorialist: BARBU CIOCULESCU

REDACȚIA : Ștefan Caliga, Iulian Comănescu, Augustus Costache, Romulus Cristea, Antoaneta Dobrescu, Ioan Frîncu, Alexandru Ganea, Cezar Iulian Ion, Adrian Pătrușcă, Roland Cătălin Pena. **Fotoreporter :** Petre Gheorghe. **Secretari de redacție :** Marin Ivan, Corneliu Sindie.

MANUSCRISELE NEPUBLICATE NU SE ÎNAPOIAZĂ
Cititorii din străinătate se pot abona prin „ROMPRESFILATELIA" — Sectorul export-import presă PO Box 12 201, telex 10376 presfir București. Calea Griviței nr. 64—66
Tiparul : Imprimeria CORESI, București